

LT

LT

LT

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA

Briuselis, 18.6.2009
KOM(2009) 276 galutinis

2009/0079 (ACC)

Pasiūlymas

TARYBOS REGLAMENTAS

iš dalies keičiantis Tarybos reglamentą (EB) Nr. 733/2008 dėl reikalavimų, keliamų trečiųjų šalių kilmės žemės ūkio produktų importui po Černobylio atominės elektrinės avarijos

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

Istorinis pagrindas

Pirmoji Bendrijos reakcija į Černobylio avariją buvo Komisijos rekomendacija valstybėms narėms dėl nacionalinių priemonių, taikomų iškritomis po avarijos užterštų žemės ūkio produktų prekybai, koordinavimo¹. Vėliau priimtas Komisijos sprendimas², kuriuo tam tikros šalys laikinai neįtraukiamos į šalių, iš kurių valstybės narės leidžia importuoti gyvus gyvūnus ir šviežią mėsą, sąrašą. 1986 m. gegužės 12 d. Taryba priėmė reglamentą, kuriuo laikinai nutrauktas tam tikrų trečiųjų šalių kilmės kai kurių žemės ūkio produktų importas³. Kadangi šie susitarimai dėl importo draudimo galiojo ribotą laiką, Taryba juos pakeitė reglamentu, kuriuo leista atnaujinti importą laikantis tam tikrų sąlygų. Tame reglamente nustatyti didžiausi leidžiami importuojamų produktų užterštumo radioaktyviuoju ceziu lygiai, ir tuos produktus importuojančios valstybės narės turėjo tikrinti, kaip laikomasi šių reikalavimų⁴. Tarybos siūlymu nuo 1987 m. pabaigos⁵ EB sutarties 133 straipsnis (buvęs 113 straipsnis) pradėtas naudoti kaip teisinis pagrindas priimant reglamentus, kuriais pratęsiama kontrolės sistemos taikymo laikotarpis, ir svarbiausiu teisės aktu tapo 1990 m. priimtas Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 737/90⁶. Vėliau šio reglamento galiojimo laikas keletą kartų pratęstas ir padaryti tam tikri šio reglamento pakeitimai. Paskutinį kartą Bendrijos žemės ūkio produktų importo po Černobylio avarijos kontrolės sistemos taikymo laikas buvo pratęstas 2000 m. kovo mėn. dešimties metų laikotarpiui⁷. Be to, 2008 metais Tarybos reglamentu (EB) Nr. 733/2008 pagal paprastinimo procedūrą parengta kelis kartus iš dalies keisto Tarybos reglamento (EEB) Nr. 737/90 kodifikuota redakcija⁸.

Nuo 1990 m. Komisija, taikydama komiteto procedūrą, priėmė kelis reglamentus, kuriais siekiama nustatyti kontrolės sistemos taikymo sritį ir Tarybos reglamento (EEB) Nr. 737/90 įgyvendinimo procedūras, ir visų pirma trečiųjų šalių kilmės žemės ūkio produktų, kurie turi būti tikrinami prie Europos Sąjungos sienų, sąrašą. Ilgainiui šis sąrašas buvo keičiamas ir šiuo metu į jį įtraukti kai kurie skerstini gyvi gyvūnai, mėsa (įskaitant laukinių medžiojamųjų gyvūnų mėsą), pieno produktai, natūralus medus, miško grybai ir kai kurios miško uogos⁹. Suprantama, kad valstybės narės, vykdydamos Bendrijos teisės aktuose nustatytą importo kontrolę, turi atsižvelgti į užterštumo laipsnį kilmės šalyje. Remdamasi radioaktyviojo cezio nusėdimo Europoje atlasu¹⁰ ir pirmiausia vietoje atliktų patikrinimų rezultatais, 1999 m. Komisija nusprendė, kad trečiųjų šalių kilmės tam tikrų kategorijų produktams turėtų būti taikoma griežtesnė kontrolė¹¹.

¹ 1986 m. gegužės 6 d. Komisijos rekomendacija, OL L 118, 1986 5 7, p. 28.

² 1986 m. gegužės 7 d. Komisijos sprendimas, OL L 120, 1986 5 8, p. 66.

³ 1986 m. gegužės 12 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 1388/86, OL L 127, 1986 5 13, p. 1.

⁴ 1986 m. gegužės 30 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 1707/86, OL L 146, 1986 5 31, p. 88.

⁵ 1987 m. gruodžio 22 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 3955/87, OL L 371, 1987 12 30, p. 14.

⁶ 1990 m. kovo 22 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 737/90, OL L 82, 1990 3 29, p. 1.

⁷ 2000 m. kovo 20 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 616/2000, OL L 75, 2000 3 24, p. 1.

⁸ OL L 201, 2008 7 30, p. 1.

⁹ Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1609/2000, OL L 185, 2000 7 25, p. 27.

¹⁰ Cezio nusėdimo Europoje po Černobylio avarijos atlasas, Europos Bendrijų oficialiųjų leidinių biuras, Liuksemburgas, 1998 m., katalogo numeris CG-NA-16-733-29-C, ISBN 92-828-3140-X.

¹¹ 1999 m. Komisija priėmė reglamentą, kuriuo nustatė, kad 23 trečiųjų šalių kilmės miško grybų kontrolė turi būti griežtesnė, Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1635/2006, OL L 306, 2006 11 7, p. 3 (Komisijos reglamento (EB) Nr. 1661/1999 nauja redakcija, OL L 197, 1999 7 29, p. 17, su pakeitimais, padarytais

Pasiūlymo tikslas

Pasiūlymo tikslas – pratęsti sistemos, pagal kurią tikrinama, ar laikomasi Reglamente (EB) Nr. 733/2008 nustatytų didžiausių leidžiamų žemės ūkio produktų radioaktyvumo lygių, taikymo laiką dešimčiai metų (Tarybos reglamento (EEB) Nr. 737/90, kurio galiojimo laikas Tarybos reglamentu (EB) Nr. 686/95 buvo pratęstas iki 2000 m. kovo 31 d., o Tarybos reglamentu (EB) Nr. 616/2000 – iki 2010 m. kovo 31 d., kodifikuota redakcija).

Toks pratęsimas yra pagrįstas, nes priežastys, dėl kurių buvo priimtas Tarybos reglamentas Nr. 737/90 ir pratęstas jo galiojimo laikas, išlieka svarbios. Labiausiai nuo avarijos nukentėjusių trečiųjų šalių kilmės tam tikrų žemės ūkio produktų užterštumo radioaktyviuoju ceziu lygis vis dar viršija 1990 m. reglamente nustatytus didžiausius leidžiamus lygius. Kai kurie produktai, pagaminti iš natūralios arba pusiau natūralios gamtos zonose gyvenančių ir augančių rūšių, gali būti labai užteršti ceziu 137, ir tai, kad minėtų produktų užterštumo lygis ilgainiui mažėja, daugiausia priklauso nuo šio radionuklido pusėjimo trukmės, kuri yra 30 metų.

Tai patvirtinta Komisijos pradėtu tyrimu dėl „galimo žemės ūkio produktų, kuriuose radioaktyviojo cezio koncentracija viršija EB nustatytas ribas, importo į valstybes nares“. Tyrimo rezultatus ir rekomendacijas rangovas pristatė *ad hoc* komiteto, sudaryto pagal Tarybos reglamento (EB) Nr. 733/2008 5 straipsnį (buvęs Reglamento (EEB) Nr. 737/90 7 straipsnis), posėdyje, kuris įvyko 2007 m. gruodžio mėn. Remdamasis tyrimo rezultatais, Komitetas rekomendavo, kad visi šiuo metu sąraše esantys produktai liktų šiame sąraše ir būtų tikrinami prie Europos Sąjungos sienų. Be to, atsižvelgdamas į tyrimo pateiktą siūlymą, Komitetas nusprendė, kad Tarybos reglamento (EB) Nr. 733/2008 nuostatų galiojimo laiką būtų tikslinga pratęsti mažiausiai dešimčiai metų. 2008 m. lapkričio 26 d. įvykusiame Euratomo sutarties 31 straipsnyje nurodytos ekspertų grupės susitikime taip pat buvo tartasi, ar tikslinga pratęsti Tarybos reglamento (EB) Nr. 733/2008 nuostatų galiojimo laiką. Ši grupė pritarė Komisijos siūlymui ir pateikė išvadą, kad toks pratęsimas yra tinkamas.

Galiausiai reikia prisiminti, kad Tarybos reglamente (Euratomas) Nr. 3954/87¹² numatyta ateityje įvykus branduolinei avarijai arba esant nepaprastajai radiologinei padėčiai leisti Komisijos reglamentu nustatyti kitus bendresnius apribojimus, ir tokie apribojimai, jeigu būtų nustatyti, neatitiktų Reglamente (EB) Nr. 733/2008 nustatytų apribojimų. Todėl reikia patvirtinti nuostatą, pagal kurią įsigaliojus pirmiesiems apribojimams būtų savaime panaikinti pastarieji.

2000 m. liepos 24 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 1627/2000, OL L 187, 2000 7 26, p. 7, 2001 m. rugpjūčio 8 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 1621/2001, OL L 215, 2001 8 9, p. 18 ir 2002 m. rugsėjo 10 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 1608/2002, OL L 243, 2002 9 11, p. 7).

¹² OL L 371, 1987 12 30, p. 11. Reglamentas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Reglamentu (Euratomas) Nr. 2218/89 (OL L 211, 1989 7 22, p. 1).

Pasiūlymas

TARYBOS REGLAMENTAS

iš dalies keičiantis Tarybos reglamentą (EB) Nr. 733/2008 dėl reikalavimų, keliamų trečiųjų šalių kilmės žemės ūkio produktų importui po Černobylio atominės elektrinės avarijos

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 133 straipsnį,

atsižvelgdama į Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

- (1) Reglamente (EB) Nr. 733/2008¹³, kuris yra panaikinto Reglamento (EEB) Nr. 737/90 dėl reikalavimų, keliamų trečiųjų šalių kilmės žemės ūkio produktų importui po Černobylio atominės elektrinės avarijos¹⁴, kodifikuota redakcija, nustatyti didžiausi leidžiami trečiųjų šalių kilmės žemės ūkio produktų, skirtų žmonių maistui, radioaktyvumo lygiai, kurie yra taikomi importui ir kuriais remiantis valstybėse narėse atliekami patikrinimai. Tačiau Reglamentas (EB) Nr. 733/2008 netenka galios 2010 m. kovo 31 d.
- (2) Labiausiai nuo Černobylio avarijos nukentėjusių trečiųjų šalių kilmės tam tikrų produktų užterštumas radioaktyviuoju cezium vis dar viršija didžiausius Reglamente (EB) Nr. 733/2008 nustatytus leidžiamus radioaktyvumo lygius.
- (3) Turima mokslinių įrodymų, kad kai kurių produktų, gaminamų iš rūšių, gyvenančių ir augančių miškuose bei miškingose vietovėse, užterštumo cezium 137 po Černobylio avarijos laikotarpis iš esmės priklauso nuo šio radionuklido pusėjimo trukmės, kuri yra 30 metų.
- (4) Todėl Reglamentą (EB) Nr. 733/2008 reikėtų atitinkamai iš dalies pakeisti,

¹³ OL L 201, 2008 7 30, p. 1.

¹⁴ OL L 82, 1990 3 29, p. 1.

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Reglamento (EB) Nr. 733/2008 7 straipsnio antroji pastraipa pakeičiama taip:

„Jo galiojimo laikas baigiasi:

1. 2020 m. kovo 31 d., jeigu Taryba anksčiau nenusprendžia kitaip, ypač tuo atveju, jeigu į 4 straipsnyje nurodytų produktų, kuriems šis reglamentas jau negalioja, sąrašą įtraukti visi žmonėms vartoti tinkami produktai, kuriems šis reglamentas apskritai taikomas;
2. įsigaliojus Reglamento (Euratomas) Nr. 3954/87 2 straipsnio 1 dalyje numatytam Komisijos reglamentui, jeigu jis įsigalioja anksčiau nei 2020 m. kovo 31 d.“

2 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu

Pirmininkas